

Magyar Kaktuszgyűjtők Országos Egyesülete

Közlemények

2026/1.

Elnöki köszöntő

Tisztelt Tagtársak!

Ezen lapszámunk megjelenése remélhetőleg elhozza a várt tavaszt, a hosszú hideg és havas tél után, növényeink pihenő ideje is lassan véget ér!

A tavasz felpezsdíti ismét az egyesületi életet, kaktuszkiallítások és egyéb kertészeti rendezvények várják a növénykedvelőket. Az MKOE is részt vesz a MATE Budai Campus Tavaszkert Dísznövény 2026 Szakkiallításán és Vásárán 2026. április 24-26-án, ahol a díszteremben rendezünk be egy kaktuszbemutatót a nagyközönségnek, megismertetve egyesületünk munkáját.

Készülünk a tavaszi fűvészkerti kiállításunkra, ahol a fókuszba a *Notocactus* és *Parodia* nemzetségek kerülnek. Vendégkiállítóként sikerült megnyernünk a Németországban működő Internoto Egyesületet (Der Verein Internoto e.V.), melynek vezetősége kiállítási növényekkel, poszterrekkkel készülve mutatja be a *Notocactus* nemzetséget, természetesen hazai gyűjtőkkel társulva. Mindezek mellett tagjaink az egyéb változatos kaktusz- és pozsgás anyagukat is ki fogják állítani.

Közeleg az éves közgyűlésünk, melyen reméljük a tagság aktív részvételét!

Végezetül kívánok egy napsütéses virágzásban gazdag tavaszt és élményekben gazdag kaktuszos programokat!

HORVÁTH Ferenc elnök

Füleki József

A *Mammillaria* nemzetség

i

RUDÁK Arnold gyűjteményénél jártam

Már régóta terveztem, hogy a környéken élő kaktuszgyűjtők közül személyesen is felkeresek néhány embert, és nemcsak képeken vagy elmondásokon keresztül, hanem élőben is megnézem, hogyan dolgoznak, hogyan gondolkodnak a növényeikről. Végül elsősorban RUDÁK Arnoldra esett a választás, részben a gyűjteménye, részben az a következetes szemlélet miatt, amelyről korábban is többször hallottam. Bő egy évvel ezelőtt jártam nála, és már az első benyomás egyértelmű volt.

Rendezett, átgondolt anyag fogadott, ahol látszott, hogy minden növénynek helye van, és nem véletlenül került oda. Nem a mennyiség dominált, hanem az állapot. Egészséges, arányos növekedésű, gondozott növények sorakoztak, egy jól átgondolt rendszerbe illesztve.

A növények között járva hamar világossá vált, hogy ez nem egy gyorsan összerakott gyűjtemény. Hosszú idő alatt formálódott, tapasztalatra épülő munka áll mögötte, amely már egészen fiatal korban elindult. Arnold kapcsolata a kaktuszokkal még az általános iskola végén kezdődött, akkor, amikor a környéken még nem volt élő kaktuszos közeg, és az információk jórészt személyes találkozásokból származtak. Néhány éven keresztül nagymamájával minden augusztus 20-án Budapestre utaztak, az állatkertbe, ahol akkoriban kaktuszos börzét rendeztek. Ezek az alkalmak jelentették számára az első

valódi találkozást a gyűjtők világával, és itt ismerte meg többek között BALOGH Lászlót is.

Később egy újságcikk hozott újabb fordulópontot, amely egy környékbeli gyűjtőről, AUGISZTINYI Béláról szólt. A személyes találkozások során nemcsak növények kerültek hozzá, hanem olyan gyakorlati tudás is, amely később az egész gyűjtemény szemléletét meghatározta.

A növénynevelés, a magvetés és az oltás itt vált számára mindennapi gyakorlattá, nem elméleti kérdéssé, és ekkor került kapcsolatba a hazai egyesületekkel is. A gyűjtői kapcsolatok építésében fontos szerepet játszott a Kaktuszgyűjtők címtára, amely segítette megtalálni a környékbeli gyűjtőket, és ennek révén alakultak ki azok a személyes szakmai kapcsolatok is, amelyek később stabil háttérrel adtak a fejlődéshez, többek között RIGERSZKI Zoltán és KOLA Sándor személyében.

Az internet elterjedése új távlatokat nyitott. A hírlevelek és fórumok felgyorsították az információáramlást, és kiszélesítették a kapcsolati hálót, ami Arnold számára nemcsak több tudást jelentett, hanem tudatosabb rendszerezést is. Ez a szemlélet ma is egyértelműen visszaköszön a gyűjtemény felépítésében. A közösségi gondolkodás gyakorlati formában is megjelent, Miskolcon több alkalommal szerveztek kiállításokat, eltérő eredménnyel, de minden alkalommal tanulva belőlük. Ezek a kezdeményezések alapozták meg azt a tapasztalatot, amelyből később, KOLLAR Krisztián kitartó munkájával, megszületett a Botanica Exotica kiállításorozat.

A gyűjtemény súlypontja ma az apró termetű kaktuszokon van. Arnold különösen közel érzi magához a *Turbincarpus*, a *Mammillaria* és a *Rebutia* nemzetségeket, ahol különösen jól látszik a következetes nevelés eredménye. Kompakt forma, arányos növekedés, stabil állapot jellemzi ezeket a növényeket. Ettől függetlenül a gyűjtemény tudatosan vegyes maradt, teret hagyva az új irányoknak és a kísérletezésnek. A látogatás végére számomra az vált igazán hangsúlyossá, hogy ez a gyűjtemény nem hivalkodó. Azonban olyan anyag, amely mögött idő, türelem és biztos szakmai alap áll, és ez az, ami igazán maradandóvá teszi.

TÓTH Lívia (liviatoth0814@gmail.com)

Herédi kaktuszkert

Nemrég Szegeden jártunk feleségemmel, Mariannal, és az út során lehetőségünk nyílt ellátogatni a Domaszéken található **Herédi kaktuszkert**be. A látogatás igazi élmény volt, hiszen a gyűjtemény rendkívül gazdag és gondosan karbantartott. Bár a fóliasátorban nem kizárólag kaktuszok kaptak helyet, a pozsgásnövény-gyűjtemény különösen lenyűgöző volt. Számos *Echeveria*, *Haworthia*, *Cheiridopsis*, *Crassula* és más pozsgás növény pompás állapotban, harmonikusan elrendezve fogadta a látogatókat. A növények egészsége, színe és

formája a gondos, szakszerű nevelés egyértelmű bizonyítéka. A gyűjtemény mellett a vásárlásra kínált növények választéka is kiemelkedő volt, mind minőségben, mind változatosságban. Látszott, hogy a kert mögött nagy szakértelem és szeretet áll. Összességében a Herédi kaktuszkert méltán sorolható a hazai magángyűjtemények egyik ékkövének. Minden növénykedvelőnek szívből ajánlom, aki a Szeged környékén jár, hogy tegye tiszteletét ebben a különleges, gondosan ápolt növénybirodalomban.

JOKHEL Csaba

CONOPHYTUM
ODORDELLI
PECTABILE
COP-505

Kaktuszos karácsonyunk ünnepi megnyitóját HORVÁTH Ferenc elnökünk nyitotta meg. Az elnöki köszöntőt és az egyesületi elismeréseket követően a tagság jó hangulatban fogyasztotta el az ünnepi ebédet, melyet az elmaradhatatlan tombolahúzás követett.

Évzáró kaktus

a Bujdosó Szék

A tombolanyeremények

zos karácsony

ely Étteremben

A tombolanyeremények

BÚCSÚ SAVU Mirceától (1947–2026)

SAVU Mircea nem csupán elnöke, hanem motorja és lelke is volt a szatmári Aztekium Kaktuszgyűjtő Egyesületnek. Az 1999-ben, a nagybányai virágkiállításon megfogalmazott merész álma – egy közösségépítő, többnapos szakmai találkozó a Kisbányán található hétvégi telkén – az évek során többé vált egyszerű eseménynél: barátságok bölcsője és a tapasztalatcsere legfontosabb fóruma lett.

Munkája és szenvedélye kéz a kézben járt. A távközlési hálózatnál végzett munkája nagyban segítette vezetékes telefonvonalakon keresztül az egyesületünk tagjai közti kapcsolattartást. Ő volt az az összekötő kapocs, aki mindenkit ismert, és akit mindenki tisztelettel emlegetett a kaktuszgyűjtők világában.

Miért emlékezünk rá hálával? Közösségteremtő ereje: Kisbányai találkozóinak hagyományt építettek, generációkat hoztak össze, tanítva az újakat a türelemre és a növények szeretetére.

Nyitott volt az újdonságokra, és a folyamatosan romló egészségi állapota ellenére is aktívan részt vett az egyesület által szervezett programokban.

"A növények elvirágoznak, de a magok, amiket elszórt, tovább élnek a mi gyűjteményeinkben és a szívünkben is."

Kedves Mircea!

Köszönjük a tizenkét esztendőnyi felejthetetlen kisbányai emléket, és azt az elkötelezettséget, amivel az egyesületet vezetted. Hiányod úr marad a szatmári kaktuszgyűjtők körében. Most már az égi kertekben gondozod tovább kedvenceidet, ahol nincs több betegség, csak örök virágzás.

Nyugodj békében, emlékedet megőrizzük!

AGGTELEK Sivatagok ékkövei

kaktusz és egyéb pozsgás kiállítás és vásár

IV. Sivataagok ékkövei

Helyszín: **Királyi Csemegék, 3759 Aggtelek, Kossuth Lajos út 49.**

Időpont: **2026. június 27. szombat 10:00-18:00**

Élő, különleges kaktuszok és más pozsgások kiállítása és vására

Villámtárlat

Kézműves termékek vására

Gyermekfoglalkoztatók

Moha relax

Falusi vendégasztal

A programon való részvétel ingyenes,
a regisztrálók között meglepetést sorsolunk ki!
A regisztráció módja: Qr-kód segítségével

e-mail: info@erdeigomba.hu

+36 30 933 1718

Királyi Csemegék Aggtelek Koltay házaspár

Mindenkit szeretettel várunk!

**Ha járt már nálunk és jól érezte magát jöjjön el újra
és hozzon magával még két barátot, családtagot!**

Koltay házaspár

ix

Emlékeztető MKOE elnökségi ülésről (2026.02.07.)

Időpont: 2026.02.07.

Helyszín: Bújdosó Székely Vendéglő 1191 Budapest, Szabó Endre u. 37.

Jelen vannak:

- HORVÁTH Ferenc (1) elnök
- DÁNIEL Judit (2) elnökségi tag, gazdasági vezető
- RIGERSZKI Zoltán elnökségi tag, kiadványterjesztő
- FÜLEKI József (3), az ellenőrző bizottság elnöke
- CZIRJÁK Ferenc (4), jelölt az ellenőrző bizottság tagja címre
- ÖTVÖS Dénes (5) szervező titkár
- GYÚRÓ Zoltán honlapszerkesztő
- SOLTI Ádám, szakmai lektor
- JOKHEL Csaba (6), a Kaktusz- Világ főszerkesztője, érdi csoporttitkár
- SASVÁRI Ákos főtitkár, könyvtáros
- TÓTH Lívია, egyesületi fotós

Napirendi pontok

1. Elnöki felvezető

Minden közreműködőnek köszönetet mond a sikeres és eredményes tavalyi évert. Nem titkolja azonban kétségeit: van-e elég elszántság a vezetőség tagjaiban a folytatáshoz, mert csak ennek biztos hátterében képes továbbra is eredményesen végezni az irányítási

feladatokat.

A tagok egyöntetűen biztosítják elkötelezettségükről a folytatást illetően.

Közgyűlés időpontja: 2026.03.21.

2. A gazdasági vezető beszámolója

A 2025. évi költségvetés adatait DÁNIEL Judit részletezte, majd a tisztségviselők meghatározták a 2026. év bevétel és kiadás tételeinek előirányzott összegeit, melyet majd a közgyűlésen fogadhatnak el.

3. Kiállítás

- A vezetőség a kiállításokkal kapcsolatban a következő változtatásokról döntött:
- Saját sátrunkban rendezzük meg a kiállítást, mivel a bérelhető helyi sátor bérleti díja túl magas.
- Agyaggolyókat csak a középső kiállítási sávban használunk. Ez jelentősen megrövidíti az előkészületeket.
- A két oldalsávban a növényeket esztétikus cserepekben történő elhelyezésre kérjük a kiállítókat.
- Az asztalokat mindkét oldalon terítővel borítjuk. Ezek egy része rendelkezésre áll.
- Esetleg hiányzó tartozékok beszerzése (ÖTVÖS Dénes feladata).
- Bemutatószekrény üveglapjának pótlása (ÖTVÖS Dénes feladata).
- Kártyás fizetés lehetőségének megvizsgálása, egyeztetés az OTP-vel (DÁNIEL Judit feladata).

A tavaszi kiállítás témája: *Notocactus*-ok és *Parodia*-k.

4. Anisits-díj odaítélése

A javaslatok mérlegelése után a vezetőségtől a legtöbb szavazatot következő személyek kapták: DÁNIEL Judit és VARGA Zoltán.

5. FÜLEKI József *Mammillaria*-könyvének helyzete

A vezetőség döntése alapján e-könyvként készül el. FÜLEKI József szerint kb. egy-két hét múlva az utolsó simítások is megtörténnek. LUKOCZKI Zoltán szerkesztő véleménye szerint az elkészült anyag nagyon sok lektori és szerkesztői munkát igényelt.

Dr. GYÚRÓ Zoltán úgy véli, a jelentős terjedelem miatt (830 oldal, kb. 700 kép) a használata nehézkes lesz.

6. Kaktusz-Világ

A főszerkesztő, JOKHEL Csaba beszámolója alapján a 2026/1. szám tördelése folyamatban, a 2. számhoz egyelőre mindössze 2 cikk áll rendelkezésre.

Füleki József

A Mammillaria nemzetség

Megjelent

Füleki József: A Mammillaria nemzetség című e-könyve

Ebben a cikkben FÜLEKI József „A Mammillaria nemzetség” című művét mutatjuk be, amely a Magyar Kaktuszgyűjtők Országos Egyesülete (MKOE) égisze alatt jelent meg 2026-ban.

FÜLEKI József évtizedes tapasztalatait és a kaktuszok iránti szenvedélyét öntötte formába ebben az átfogó, több mint 800 oldalas szakkönyvben. A szerző nem csupán egy botanikai leírást ad közre, hanem egy olyan gyakorlati útmutatót, amely a hobbikertészek és a profi gyűjtők számára egyaránt nélkülözhetetlen forrásmű.

A mű szerkezete és célkitűzése

A könyv célja, hogy bemutassa a kaktuszfélék családjának egyik leggazdagabb és legváltozatosabb nemzetségét, a *Mammillaria*-kat. A kiadvány logikusan felépített fejezeteken keresztül vezeti végig az olvasót a kaktuszok világán:

- **Bevezetés:** A nemzetség kialakulásának elmélete, a szemölcsös szerkezet evolúciós előnyei és a név eredete (latin *mamma* = szemölcs).
- **Tartásmód és elhelyezés:** Részletes tanácsokat kapunk a szabadban, üvegházban, fóliasátorban vagy akár ablakpárkányon történő neveléshez.
- **Gondozási praktikák:** Az öntözés, a teletetés, a talajösszetétel és az átültetés fortélyai, külön kitérve a kényesebb répagyökerű fajokra.

Füleki József

A Mammillaria nemzetség

Magyar Kaktuszgyűjtők Országos
Egyesülete 2026

Lektorálta: Dr. Szabó Krisztina

Szerkesztette: Lukoczki Zoltán

A külön nem jelölt fotókat a szerző készítette

© Füleki József 2025

Jogi nyilatkozat:

A kiadvány csak online formában elérhető a Magyar Kaktuszgyűjtők Országos Egyesülete honlapján: www.kaktuszgyujtok.hu

A kiadvány a szerző engedélye nélkül kereskedelmi forgalomba nem hozható, de szabadon letölthető, tartalma formai megjelölésével szabadon felhasználható.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Szeretnék köszönetet mondani Dániel Juditnak, Rigerszki Zoltánnak és Horváth Ferencnek, a MOCÉ elnökeiégének, akik több éven keresztül írtatták ezriek a könyvnek a megírására.

Köszönet Dr. Szabó Krisztinának a szakmai lektorálását, amibe igen sok munkát fektetett. Köszönet Sicsvári Ákosnak a sok helyesgeztésért, amit hónapokon keresztül végzett.

Külön köszönet Lukocski Zoltánnak, aki időt és energiát nem sajnálva a könyv szerkesztését végezte. Ebben segítette őt Rácz Ibolya.

Szeretnék köszönetet mondani Papp László botanikusnak a Debreceni Botanikus Kert igazgatójának, valamint Dr. Solti Adámnak, Dr. Gyúró Zoltánnak, Jókai Csabának, Tóth Liviának és Varga Zoltánnak akik még segítettek a munkámat.

Köszönet Horváth Ferencnek, aki megírta a talajokról szóló fejezetet.

Füléki József

Tartalom

Bevvezés	6
Tartalom	6
Növények elhelyezése a szobában	6
Kaktuszok elhelyezése (szegélyhelyen vagy függőlyben)	6
Szűzpenész a fókuszban	10
Növények elhelyezése szegélyben	10
Ültető edények	11
Mutatók	11
Öntözés	11
Talaj	13
A magozás gondozása	13
Állat	13
Szaporítás	14
Kajvétel	14
Szaporítás arányvonalakkal	14
Opis	14
Növényvédelem	19
Értelmi betegségek	19
Állati kártevők	19
Gombák	20
Receptok	21
Macrorrhiza-k talaja és a természetvédelem	23
Macrorrhiza fajok bemutatása	28
Felhasznált irodalom	822
Névszótár	823

- **Szaporítás és növényvédelem:** A magvetéstől az oltásig minden technika szerepel, kiegészítve a betegségek és kártevők elleni védekezéssel.
- **A Mammillaria nemzetség taxonjainak bemutatása:** A könyv gerincét alkotó, közel 800 oldalas rész, amely részletes leírásokkal és fotókkal mutatja be az egyes taxonokat.

Szakmaiság és közreműködők

A kötet szakmai hitelességét dr. SZABÓ Krisztina lektor biztosította, a szerkesztési munkálatokat pedig LUKOCZKI Zoltán végezte. A könyv egyik különlegessége a „Mammillaria-k talaja” fejezet, melyet HORVÁTH Ferenc írt, mélyebb betekintést nyújtva a természetközégek világába. A fotók többségét maga a szerző készítette, ami személyes és hiteles vizuális élményt nyújt.

Kiemelt gondolatok

A szerző hangsúlyozza a természetvédelem fontosságát: példákon keresztül (pl. *M. jamaicensis*) mutatja be, hogyan sodorhatja a kipusztulás szélére a felelőtlen gyűjtés az élőhelyeket, és miért kötelessége minden kaktuszbarátnak a fajok megőrzése és ex situ genetikailag tiszta szaporítása.

Hol érhető el a kiadvány?

A kiadvány a Magyar Kaktuszgyűjtők Országos Egyesülete honlapján (www.kaktuszgyujtok.hu) érhető el online formában. Ingyenesen letölthető, így bárki számára

Magyar Kaktuszgyűjtők Országos Egyesülete

**Székhely és postázási cím
változás!!**

Székhely és postázási cím: 2220 Vecsés, Halmi u. 13.

Adószám: 19576583-1-13

www.kaktuszgyujtok.hu

Elnökség:

• HORVÁTH Ferenc (elnök)	+36 20 546-2668	horvath.bromelia@gmail.com
• DÁNIEL Judit (gazdasági vezető)	+36 20 512-8534	juditd55@gmail.com
• RIGERSZKI Zoltán (kiadványterjesztő)	+36 30 488-4096	zoltanrigerszki@gmail.com

Tisztségviselők:

• BIRKÁS Erika (székesfehérvári csoporttitkár)	+36 30 950-2231	berika6661@freemail.hu
• FORRÓ Eszter (magfelelős)		mkoe.magrendeles@gmail.com
• FÜLEKI József (ellenőrző bizottsági elnök)	+36 30 608-7517	polythele@gmail.com
• GYÚRÓ Zoltán dr. (honlapszerkesztő)	+36 70 509-8798	admin@kaktuszgyujtok.hu
• JOKHEL Csaba (K-V főszerk., érdi cst.)	+36 20 925-5851	jokhelcsaba@gmail.com
• LIBNÁRNÉ HERCZEG Ilona (ell.biz. tag)	+36 20 517-1130	szupperkabuto@gmail.com
• ÖTVÖS Dénes (szervező titkár)	+36 20 9494-650	otvosdenes@gmail.com
• PAPP László (szakmai vezető)	+36 30 539-0370	papp.laszlo58ario@gmail.com
• SASVÁRI Ákos (főtitkár, könyvtáros)	+36 20 962-6224	sasvari.akos1@gmail.com
• SOLTI Ádám dr. (szakmai vezető)	+36 1 372-2500/8614	adam.solti@ttk.elte.hu
• TÍMÁR Istvánné (ellenőrző bizottsági tag)	+36 20 944-3307	timarmarika@citromail.hu
• TÓTH Livia (egyesületi fotós)	+36 20 946-5684	liviatoth0814@gmail.com
• VARGA Zoltán (budapesti csoporttitkár)		zvargamkoe@gmail.com

Tagdíj:

- Éves tagdíj a 2026-os évre, amely tartalmazza a Kaktusz-Világ előfizetését is: 8000 Ft.
- Új tagjainknak egyszeri belépési díj: 500 Ft.

Állandó kiadványunk:

- **Kaktusz-Világ:** az MKOE szakmai folyóirata. Megjelenik évente 4 alkalommal, változó oldalszámon.

XVI

Balról jobbra: GYÚRÓ Zoltán, SASVÁRI Ákos és RIGERSZKI Zoltán
a 2026.02.07-ei elnökségi ülésen